

BORSSZEM JANKÓ

Előfizethetni a pest-bécsi irodalmi és művészeti intézetnél Deutsch testvérek. Pest, Balvány-utca 9-ik szam.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1 frt 50 kr.

Semerre Mikós.

„Hallod-e te jó Szemere Niki,
Még se tudod mi a politikai?”

B. J. 1871.

Ez ifju, a ki alig néhány évvel idősebb csak Deák Ferencznel, (e néhány év is, ha az elnyomtatás korszakából vesszük, nem válik be tisztességes esztendőnek,) bir mindazon kiváló tulajdonokkal, melyek megkivántatnak arra, hogy valaki Deák Ferencz ellen föllépjen. Először sem ő Pestvárosát, sem Pestvárosa őt nem ismeri, ennél fogva a kölcsönös nagybecsülésnek semmi sem áll utjában; bir ő továbbá, alig levén 70 évnél valamivel idősebb, ama ifjonti rugékonysággal, mely merészebb vállalkozáshoz megkivántatik; bir az ifjuság aranyos kedélyével, melynek nem a czél elérése, hanem maga a küzdelem a fő. 48-as idealizmusa megóvta őt attól, hogy az érdekpolitika veszélyes üzemibe bonyolódjék, mely nem ismer főnkelt dogmákat, holtig való hálát és mindenek fölött való csalhatatlanságot, hanem csak relativ igazságot, reális hasznosságot és okadatolt valót. Kedélye poetikus és így tárháza az elérhetlen vágyaknak; mert hiszen mi lenne a költőből, ha kielégíthető volna? Egy költőnek nem is illik csak oly kerületben föllépni, a hol a tragikus bukás bizonyos és a költői igazságszolgáltatás el nem maradhat. Nem látszik-e meg Tóth Kálmán muzsájának kerekedő hasán és dufla tokáján, lapos pillantásain és egyéb jelein a nyárspolgárságnak Bajavárosa biztos volta? Jókai azonképen dekadál, a hogy egy-egy választó kerület teljesíti vágyát. Pozsonyvárosa és a pesti Terézváros azonban az idén vetélkednek abban, hogy a fons poeticus: az elérhetlen vágyak, nála is tápláltassék.

S minthogy a belváros is nem a városháza tornyán fog választani, annál fogva Semerre Miklós öcsénk is minden nagyobb veszedelem nélkül fog bukni. Se nyaka, se zabszár tilinkója, melyen a szélbali harczi riadókat szokta távolról billegetni, nem törnek el a bukásban.

B. J.

Bujj el Csernátoni!

— Szélbali csodabogarak. —

A te peczérdus, vesztegetes gyöngy stélusodnak ab-rincs! A „Műjság“ jun. 14-ki számában olvassuk e csinos dolgokat, miket szórul szóra im itt közlünk:

A „Reform“ tegnapi száma egy Augias istállója. Tele van piszokkal. — Mondják, hogy Kaas Ivor keletázsiai utazásában undok fekélyekkel telt el, s ezek között a legundokabb vörös rühöt tegnap kaparta le magáról a „Reform“ szerkesztőségében. A szerkesztőség tagjai mind kiszaladtak a szobából, s így örvöngő lelkét marcangoló fekélyét, a „Reform“-ba rakta le, — egész kényelemmel. Szegény olvasója „Reform“-nak, kik egy bélpoklos nyomoréknak fekélyein vagytok kényszerülve gyönyörködni!

*

E bélpoklos nyomorék bűdös lehelletét fujja felénk. Zsebkendőt tartva orrunk előtt és eczetes vizet locsolva — állhattunk meg előtte. Az orvosi tudomány konstatálhatná, hogy a bélpoklos nyomoréknak egész belseje szívével együtt rothadásnak indult. — Szánandó nyomorék!

*

Ösmertünk egy ilyen fajta beteget, iszonyuk voltak végpercei. Paroxizmusában saját belének rothadt részeit emésztette. — A „Reform“ e beteget, ép ily stádiumban van. Áhitatos olvasói, imádkozzatok érte! Mi pedig, eczetes vízzel megmosakodunk, e keleti fekély érintése után.

Nem a Gräfenthal józsefvárosi gyermekapító „deákpárti“ virslis kolbászaival lakott jól írója ezen három entfület — de boeufnek?

*

A mi borjunk is elbődült. De valóságos fül-csemege az ő hangja az anya Műjságolásához képest.

A boczi szól:

A hazafiság és becsületérzésből már egészen kivetkőzött jobboldali sajtó lehet, hogy undokul fog vigyorogni e cikkünk felett is, mert az ott rágódó tintáslelkű sereg többsége vigyorogva fogadná még a pofont is, ha a másik kéz konczot nyujtana neki, — és vigyorog az ily népség mindaddig, míg torkára nem szoritják a kötelet, hanem akkor aztán kékülve kampez neki, — vigyorogjon vagy ne vigyorogjon azonban, annyi igaz, hogy a civilizáció (mily humor! B. J.) korszakában ily vandal dolgok még Muszkaországban sem történnek akkor, midőn békés életet hazudik szemünk közé egy szemtelen bérencz sereg.

S a milyen fájdalomtól, izgatottságtól, lázas érzelmektől áthatva írom e sorokat, oly bűnbánóan és alázatosan csusznam azon emberek lábai elé, kik bebizonyítanak, hogy soraim örvöngések. Hogy lennék örült, vad örült! csak azok ne lennének igazak, a miket itt leirok!

A nagy „Műhra“ esküszöm, boczim, hogy idő előtt fölt meg agyad. Te csakugyan megtéborjultál. De azért ne csuszszál lábaim elé, nem kérem háládat. Máskor ne ígyál annyi — korpát! B. J.

A lipótmezővárosi kandidátus.

Gentlemen!

Engem nem híjják Kohnnak, hanem Akinnak. Ezt jól megjegyyezzenek maguknak a bécsi lapok. De a pesti újságírók is jól megjegyyezzenek, hogy ha rólam nem írnak dicsérőleg, meg fogok haragudni. (Ijedelem az írói karzaton.)

Tisztelt nem választók, tisztelt gyerekek!

Jól tudom, hogy önök azok leginkább, kik engemet óhajtják. Önök vannak többségben. Az önök majoritása, hogy geometrice fejezzem ki magamat, olyan mint a lyuk. Mentől többet vesznek el belőle, annál nagyobbá lesz. S mi, hogy astronomice fejezzem ki magam, mi a nagy mindenség egyéb egy nagy luknál? Az a pár föld, nap és csillag, a mi látszik benne, eltörpül a véghetetlen űrhöz

képest. Önök, uraim, a nagy semmisség, vagy, hogy mathematice fejezzem ki magamat, önök az ismeretlen nagyságok. (Tíz discant éljen s két borizü helyes.) Bebizonyítám tehát, hogy mentől kevesebben vannak önök, annál többen vannak. (Seifensteiner Salamon: Gott, was e Kopp!)

Azon ur, a ki eddig az önök városrészét képviselte, — nem nevezek senkit — megcsalta az önök bizalmát. A gazdag kereskedők és bankárok segédei páriák! (Néhány elegáns pária, kik mellett az eddigi képviselő melegen fölszólalt, rámondja a helyest.) Az, kit megnevezni nem akarok, konzulesó mameluksággal támogatá a kormányt. Avagy nem láttak önök rajta csak tegnap is fehér inget és egész kabátot? (Discant igaz!) De nem akarok he-

czelni. (*Seifensteiner Salamon könnyezve: Haszt e güte nesóme!*) Azon férfit, ki a kormány élén állt akkor — nem akarom nevezni őt — nem egyéb közönséges cirkusi clownnál. Blagueur, humbuger, puffist, schwindler! (*Homlokát simogatja.*) Ha a hajfürt gondolat volna, azon férfit nagy ember volna. Ő volt az, ki a sajtót megmételtyezte hazánkban. (*Ahá! Borsszem Jankó az orchestrum egyik léce mögé buvik.*) Tisztelt nem választók, érdemes gyerekek! Midőn önök reggelenként kezükbe vesznek a Timest, Morning Advertisert, Start, Chroniclet, Galignani Messengert, Daily Newst, Journal des Débats-t, Siéctet, Revue de deux mondes-ot, (*Elég! Elég!*) a Dirittót, Perseveranzát, a kantoni, hongkongi, bankogki, alleppói, singapuri, tobolszki, szamarkandi és new-orleansi lapokat s azokban a magyar kormány dicséretét olvasnak: önök azt hisznek naívnul, hogy ez az ottani közvélemény kifejezése! Soha! Mind e lapok zsoldosai a magyar kormánynak, odavándorol ki az önök véres pénze. (*Discant méltatlankodás, borizü morgadalom.*) De ez még hagyján! Az akkori miniszterelnök, nem nevezek meg őt, itt bean a hazában alapította egy lapot, nem nevezek meg ezt sem, melyet egyedül tartom méltónak kiemelni az egész kormánysajtóból. Az egy élczlap, mely pelengérré állította egy Lázárt, egy Németh Berczit, egy Döryt, egy Áldort, egy Tóvölgyit, egy Csernátonit, kik diszei e hazának. Nem nevezek meg azt, ki e lapot szerkeszti, mert nem akarok uszítani (*Csernátoni: ksz, ksz! Hajrá!*) de bátorkodom figyelmeztetni önöket, hogy vis á vis van a Duna, hova Amerikában, a szabad sajtó és véleménytürelem e szent földén, azon journalistát, ki elég bátor lehozni a bőrt az ellenzék arczáról, bele szokták dobni, meg szokták kátrányozni, tollban meghempergetni és agyonkövezni. Hogy ez nem történhetik meg nálunk, mutatja elmaradságunkat és barbárságunkat, melyért csak ily kormányt lehet vádolnunk, mely a szabad népakarat nyilvánulását nyers pandurokkal is kész megakadályozni! De én nem akarok heczelni s csak annyit teszek meg, hogy megmutatok önöknek, hol van azon szerkesztő, kit meg nem nevezem önöknek. (*Erre roppant zaj. A Wahrmannistáktól szorongó terem dörgő tiltakozása a tizenkilenczédfél koczáválasztó ellen. Csernátoni egy ép fogához — többit mind kitérte peczérdus dühében — hozzáfeni bicskáját, hogy megkéselje vele Borsszem Jankót. Akin dicsőülve mosolyog, mialatt megtörüli monokliját.*) Uraim! Köszönök a bizalmat. Még kevés a mondani valóm. Csak a volt cultusministerről, nevét meg nem akarom nevezni, néhány szót. Ő volt az, ki ezelőtt 25 évvel nemzett egy fiút, csak azért, hogy helyettem nevezze ki tanárrá. Éltében restelvén tenni ily ocsmányságot, halálát használta föl erre. Uraim, ez visszaélés a halállal! (*Discant „gyalázat“!*) Fölhivom önöket ünnepélyesen, köpjünk nagyot a sirjára egy oly államférfiúnak, ki egy Brat Jano, egy Miletics bocskorszóját nem volt érdemes megoldani. Köpjünk uraim! (*Csernátoni köp.*) Ime uraim, ez az én programom. Én ígérem önöknek a kaspi tenger lecsapolását a Balatonba; a lánchíd lerombolását, mint avult institutiót; a megye helyreállítását, mint a szabadelvűség biztosítékát; a delejtűnek északnyugattüvé való áthelye-

zését; a lomniczi csúcsnak fügefákkal való befásítását; jó szivarokat és sok bankót. (*Csernátoni igéri közreműködését.*) Ezek után hiszem, mind rám fognak önök szavazni, tisztelt nem választók és gyerekek! Bon soir! (*Egy komfortablíba ül kilenczed magával s az ablakon kilobogtatva tarka zsebkendőjét, lelkesen kiabálja hogy: „éljen Akin!“*)

Hugo Károly (*az utcasarkon coriolánilag összefont karokkal:*) S ezt tartják nálamnál okosabb embernek! Pandurenvolk über einander!

Borzasztó történet

az emberhúson hizott deákpárti hentesről

avagy

a stáció-utczai vérfürdő-intézet

t i t k a i.

— Ékes magyar rigmusokra fejtve. —

Halljátok, emberek, szörnyű történetem,
— Fizettek érte egy stibli sört énnekem —
Történt e történet úgy történetesen, —
Jó, hogy nem én rajtam, szegény énekesen.

Jóskavárosában, stáció-utczában,
Hentergett egy hentes henczegeve házában;
Hentergő hentes nem henczegett hiában,
Mivelhogy kincseknek nem vala hijában.

De a kincsek szaga halottias vala,
Baloldali kortes orrába száll vala,
Hosszú orru hisz' most a nép baloldala,
Tanu erre Pest, Solt, Bács, Bars, Hont, Ung, Zala.

Deákpárti hentes, jaj immár tenéked!
Baloldali kortes kirugja a széked,
Rád uszítja legott a vérmes balnépet,
Nem igen lesz néked már ezentul béked.

S szárnyal a hir, hogy a deákpárti hentes
Házánál emberhús: koszt, még pedig rendes.
A ki oda belép, az örökre csendes,
Husából a hentes mert lakomát rendez.

Láttak ott preszvrustot drótostót husából,
Sódarokat füstölt cigány sonkájából,
Handléből frankfurtert, melytől eszed kábul,
Szarvaládit pedig rongyszedő banyából.

Láttak ott gyermeket heverni a jégen,
Ki olvasni, írni is tudott már régen,
Maga a hentes meg vászoncelédségen
Hízott, — hogy a lelke a pokolban égjen!

Emberi csontokkal tele volt a boltja,
Szomját bor helyett csak embervérrel oltja,
Kit egyszer behurkolt, többé föl nem oldja,
Kötényén, taglóján mind ott van a foltja.

Minap is a szomszéd grájzler kolbászt evett,
A melyből egy egész embercizombot kivett,
A borbély is talált egész emberszivet
Egy hurkában, s pedig becsületet, hivet.

Egy szarvaládiban a múzeum szolgál
Fél drótostót lelt; annak ott mi dolga?
Még kezében volt a drót is, és gomolyga
Vére, melyet le nem mos egy egész Volga.

Nosza balnép, rajta hát és üssed agyon,
Házát porrá zuzzad, nyoma se maradjon,
A hány felesége, fia, lánya vagyon,
Mind üssétek agyon, még pediglen nagyon!

Jó, hogy a darabont meg a komiszáros
Házát nem messzire építé a város,
Dühöngő balogság, mely baldühvel páros,
Máskép a hentesnek lett vón' igen káros.

Megmentve ilyen lön ama szegény hentes,
És így maradt háza lerombolásmentes,
Leccsillapultanak a barbari gentes,
S a bűnmentes hentes háza megint csendes!

Királyutezai levél.

15-ik jóniosba.

Választási ricset.

Jankóleben,

Azóta az Akinkon is megtartotta a redotba a programot. Gatt! was e program! A Seifensteiner Solomon, a sógorom, a bótos a három dobutczából el volt ragatataiva.

— Groszarteg! kojebálta mindetig. Merkwürdig! ordította foltonosan. Harmadfel órájig beszelt és még edjetlen edszer sem küpte! Én nem tudom anyagot halgatni, mint ű beszélni. Gewalt vun e Pulitiker!

— Nem köpkötte? montam neki. Nem, az már nem köpködés volt, az volt ed okádás, ami ráfröcsöntete a mérgit ara a nadj, nemeschkeblő ferfő sirjára, a ki Madjarhonban az első volt, a ki az elnomott izraelitők mellet fölszólalta es a kinek leginkáb lehet küszüni, hoid ma a zsidó polger is élvezi az olkotmányoságot. Ez dofla hálátlanság etül az Akintul. Bepiszkolta emléket ed Útvüsnek, a ki neki pártfogója volt, a ki kivivta, hod ő ott a pavlacsenen beszélhet mint jelült. De beszelté ű mint örölt, beszelté mint két örölt, beszelté mint edj egész tébolda, akibe mindegyik ezt hisz magáról, hoid ő van az Óristen. Igazad vót neked, tartotta ő lipótmezővárosi orationt.

Tiltakozta magát az elen, hoid ő neki ne lobantsanak a monoklis szemire, hoid ű van ed zsidó.

De halja az ór, az elen mi tiltakozonk, hoid ünt valaki tartson zsidónak. Az elen mink tiltakozonk, hoid e ojan tódós akarja lenni zsidó, a ki a helett, hoid mi a Humbuldt, tonolmányozta azt, hod mi a Humbug; a ki az egész optikbul csak ed monoklit todja fölmutatni; a ki a chemibul nem todja edjebet, mint keverni nyálat a pizsokkal a mit szórja jóltevője sirjára; a ki gyök-kivonyást csinálja a kegyeletbul; aki o háromszög congruencziája helibe rakja oda mogát, ed görbe vonal arrogancziáját; a ki a mnemotechnikba ginge es elfeledje ma, amit tegnap monta erül az országrul, hod az nem tisztcheseges embrnek való s hoid minden magyar van ed bitang vagy ed buta; a ki az asztronomiban meghamisodja a mérleget, es be akarja bizonyomosodni, hoid a szüz van ed ringyó; a ki az orientirungs-kunstból, mer neki két bal lábszára van, azt következtet, hoid a ganze welt balódele; a ki ógy beszeli mogyoról, hoid én vadjok hozá fogva ed Petüfi; a ki gewaltige „Ich“-tiologus, mer beszeli csak sopán edjedöl mogomogáru; a ki a föld középpontját keresi önmagamagába es forogja a saját tengele körül. Nem tschoda tehát, hod elszédült bele es lett szédölgő. Ő nem más, mint a Spitzig Iezig, de — mothemotikosan kifejezve engemet — plos monokli es gröszencwahnsinn, minos igaz hosphischág es úszinte honszeretet. Nem, nem! Ilen zsidót mi nem akzeptirozunk, az ő utálványát mi nem honorirozunk es — protestirozunk! A zsidó ha szemes, tartozza mi közénk; de ha — au contraire, akor tschak tartson meg ötet magamagának a Csernetoni, a ki őt föltanálta, mer olan kedves es nadjon hasonlodja a Tiszó Kálmenhol, a kinek kengyerit eszi es a nagy tolpát nyalja.

Ha te todnál Jankókám, mit jelent a mi zsidó nemzeti nyelvibe ez a szó „parach“: nem kellett volna írni neked ezt a hosszú levelit, amivel vadjok a te hőséges

Spitzig Iezig

ischmeretesch hazaphi es tscholádapa.

Az új pajtás.

— Hát csakugyan így van, jó pajtásom Están!
Hát csakugyan nem léssz képviselő eztán?
— Már pedig az úgy van, a keserűségít —
Nagy dicsősegemnek elértem a végít!

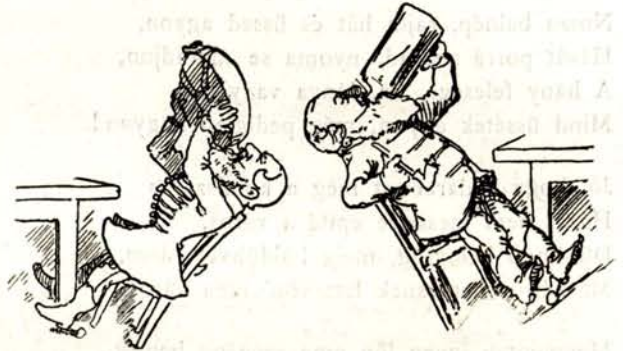
— Hej a kegyes voltát, hej a nyüstjít, már no!
Hát nem tekintünk már együtt a pohárbo?
De mielőtt válunk, ide kebelemre!
Aunya . . . ne ne . . . viz az, mi tolu szemembe!

— És mielőtt végkép elválunk egymástól,
Mielőtt kékellik közöttünk az távol,
Melylyel száraz torkot már annyit öntöttünk: —
Addig az ital hadd pirosodjon köztünk!

— Isten veled Están! — Sanyi, isten veled!
— Meghasad a szívem! — A keblem megreped!
— Emlékezzél rólam! — Gondolj reám néha!
S más-más indóházban lépnek az kupéba.

A vaskocsi guru. Érnek első stácjót.
S bár egymástól messze, jól mérik a ráczjót.
A váróteremben, mindegyikök húz jót:
Elszakadt szívöknek így szereve fujjót.

Végre hazaérnek. Jó Sanyi Egerbe,
Están pedig oda messze Debreczenbe.
S amint megpillantják a jó, ősi portát,
Sajogva kiáltják: „Bort ide héli! — Bort hát!”

— Keserű bánatban a szívem zokogjon!
A kulacs szíve is váltig hadd kotyogjon! . . .
Igy busula Sándor — amint egy nagy ötlet
Borongó agyába nagy hirtelen ötlött.

„Megyek én, megyek én el távol országb!'
Hol van a heveder, hol vagyon a kápa?
Jöjj ki Mokány, jöjj ki, messze hordj engem ki.
Kelletik immáron új pajtást szerezni!”

Szép Erdélyországnak messze a határa —
Negyed napra mégis od'ért valahára.
Mert a kít keresni indula jó Sanyi:
Gyeáki Lalyos volt — nem kell tán mondanyi.

Lovát az oszlophoz jól odakötötte
És loppal megjelen Lajosnak mögötte.
Óh öröm! Csakugyan! Sanyó nem tévedett:
Ott látta munkában a derék gyereket!

Szól Lalyos bosszusan: „Ki az? Ki háborgat?
Micsoda disznóság? Azt a mivoltodat!
Hát nem parancsolám . . . hogy . . . ni! . . . hah! . . . igazán!
Te vagy az? . . . Hol veszed magad itt Sanyikám?!”

— Én vagyok! Ne tátsd el bámulva szájadat,
Mert másképp belőle az bor mind kiszalad!
Az vagy! Rád ismerek a jelős hajtáson —
S mert újból megtesznek: te léssz a pajtásom!

Im tisztelt publikum, ez itt a Gyeáki,
Bár nem tud amazzal versenyre kiállni:
Estánom nyomába — tagadja akárki —
Lalyosnál méltóbbat nem fogok találni.

Ó h n é p!

A ki szelet vet

az jégesőt arat.

Választási buk-dácsolás.

- I. Győri kis lány, kis galambom gyere ki,
Ma sem papsajt kegyelmednek Peregi.
- II. Hej szépen szól a regement-muzsika,
Zichy gróffal nem ment tánczra Zsuzsika.
- III. Krisztinkovics, s hej a téthi határon,
Másnak virít a kikirics e nyáron.
- IV. Győrszigeti kerület, kerület
Zámorinak már se hozzád, se tüled.
- V. Pozsonyváros belső város,
Horn Edének jaj be sáros.
- VI. Pozsonyváros külső város
Jókai lett benn a káros.

Jókai Mór urnak.

Kedves Móriczkám!

Köszönöm a reklámat. Mikor vagy otthon?

K. Sarelta.

Akinkankán.

Különben nem lehet eltagadni, hogy Akin Károly haladott. Pár évvel ezelőtt még az egész magyar nemzetet gyalázta. Ma már csak a Deákpartot szidja. Az isten meg fogja az országot attól óvni, hogy még valakit meg is találjon itthon dicsérni magán kívül. Egyébaránt a milyen szédelgő, mindent magán kívül tesz.

*

Azt mondja Akin Károly, hogy a külföldön az olyan szerkesztőt, mint a „Borsszem Jankó“é, vízbe szokás dobni. Magyarországon pedig különösen a Lipótvárosban az olyan svihákat, milyen Akin Károly, szokás nem csak a vízbe dobni, de meg is buktatni.

Kaucz Gyula csak 30 szavazattal győzött. Negyed éve csak 39-czel. Világos, hogy pártunk azóta 9 szavazattal megerősödött, Hatvan év mulva mienk Győr is! Lám, Jókai 17 szótöbbséggel jött ki utóbb a terézvárosi urnából. Azóta halljuk, hogy Kaucz nem 30 de 130 többséget nyert. Mi következik ebből? Az, hogy megbukott Győr és mienk a győrelem! Éljen a baloldiadal! (A „Hon.“)

Kurta. Mért lépett fel Jókai Pozsonyban?

Fejes. Azért, a mért Siklóson: hogy apránként szok-jék hozzá a nagy bukáshoz, mely a Terézvárosban várakozik rá.

Szabad elvi^sz lakoma.

Ejnye, a nyüstyit!
Látom elszármazni Csanyágyi ezüstjít!

Sanyi.

Grafikus feltüntetése ama példabeszéd igaz voltának, mely^szerint beszélni csakugyan — ezüst!

A mohácsi temető egy új keresztjére.

*Állj meg itt e fakeresztnél vándor!
Itten nyugszik Szederkényi Nándor.
De nem esett az ő halálán tor
Nem is kellett hozzá hangos kántor.
Mert nem maga nyugszik itten Nándor,
De jó hire, azért állj meg vándor.*

Helyreigazítás.

Greguss „Az első mesterségek jelképei” felolvasásában azt mondja:

„Mig az állat megnyugszik abban, a mivel a valóság egyelőre kielégíti és nem alkot magának utópiákat: az ember be nem éri a valóval” stb.

Ez nem áll; már hogyme alkotna magának az állat utópiákat? Hát nem tudja Greguss, hogy a majom és a borju képviselő akar lenni?

A két bolygó zsidó.

